

דרוש של כ"ב אותיות על משנה ראשונה שבמס' ברכות

(א) **במשנה** ריש ברכות מאימתי קורין את שמע בערבית משעה שהכהנים נכנסין לאכול בתרומתן וכו' דנרי ר"א, ונגמ' פריך למה פתח התנא נק"ש של ערבית ולא נק"ש ש"ש, וגם אינו מוזן למה תלה התנא זמן ק"ש בזמן היתר אכילת תרומה :

וג"ל דהנה קבלת עול מלכות שמים הוא על אחד משני פנים, יש מי שמכיר את הנוית"ש ע"י חקירה לעיין בשכלו ועי"ז נתאמת אללו בראיות ברורות כל פרטי אמונתו ודנרי תוה"ק, ויש מי שאין לו שום ראיות ומופתים שכלים ואעפ"כ לא יסתפק חלילה רק מאמין באמונה שלמה נמי שאמר והי' העולם מפני שכך קבל מאבותיו משנת דור ודור, וזה ענין אלקינו ואלקי אבותינו אלקינו הוא מזל כי נדקתו הוא מה שהשיג האדם בדעתו ובשכלו ועי"ז נא לידי הכרת הנוית"ש, ואלקי אבותינו הוא מי שבעצמו אין לו שום ראיות להאמין רק מפני שקבל מאבותיו, וזה ענין שני בני מרע"ה גרשון ואליעזר כי גרשון נקרא מי שנתאמת אללו השי"ת ע"י חקירות ומופתים עיונים, ומקודם שנתברר אללו בראיות ברורות לא הכיר את הנוית"ש והי' לו אז ספיקות באמונה ומליאות השי"ת שזהו ממש ע"ז ר"ל, ואח"כ כשנא בשכלו לידי הכרת מליאות השי"ת הוא נחי' גר שמקודם הי' עוע"ז ואח"כ קבל עליו מלכות שמים, ולכן מנזאר במדרש שמרע"ה נשנע ליתרו שזנו הראשון יהי' לע"ז, והכוונה שמקודם שנא גרשון לידי הכרת האמיתות הי' נחי' ע"ז ר"ל, ולכן נאמר בגרשון כי גר הייתי נארוץ נכריה שמקודם הי' נארוץ נכריה, אזל אליעזר נקרא מי שאין לו ראיות ומופתים על אמונת השם ית', ואעפ"כ הוא מאמין בפשיטות באמונה שלמה מפני קבלתו מאבותיו ונאשר זאת בלבו ונתאמת אללו בלי שום חקירה, ולזה נאמר באליעזר כי אלקי אני בעזרי שזהו ענין אלוקי אבותינו כמנזאר :

(ג) **והנה** נוסח התפלה אנו אומרים אין כאלקינו אין כאלונו ואח"כ מי כאלקינו מי כאלונו, ולכאורה הלא נכל מקום השאלה קודמת ואח"כ התשובה

ואח"כ גם כאן מהראוי לשאול מקודם מי כאלקינו מי כאלונו, וע"ז ידק התשובה שאין כאלקינו אין כאלונו, אך הענין הוא כי מי שרואה לחקור בשכלו ולהשיג אמתת מליאות השי"ת וכל פרטי אמונתו ע"י ראיות והקדמות שכליות לריך מקודם להאריך בלבו היטב היטב אמונה שלמה בפשיטות מפני שקבל מאבותיו כן ולחזקה בלבו כיתד שלא תמוט ואח"כ יוכל לחקור בשכלו ולהניא ראיות ע"ז שאל"כ שיסמוך רק על החקירה לנד אזי קודם שנא לידו אמתת הכרת הנוית"ש הוא עונד ע"ז ר"ל, ולכן הענה כנ"ל, שמקודם יאמין הכל באמונה מוחלטת ובלב ששם ע"י נחי' אליעזר, ואח"כ אף אם לא תשיג יד שכלו להנין ע"י חקירתו אעפ"כ לא יהי' לו ספיקות באמונת השם, ולכן סדרו מקודם אין כאלקינו אין כאלונו שמתחילה לריך לאמת נקדמו ולקבוע בלבו שאין כאלקינו אין כאלונו בלי שום שאלה וחקירה, ואח"כ כשכבר נאשר זאת בלבו היטב אז רשות נתונה לו לחקור ולדרוש בדעו ובשכלו מי כאלקינו מי כאלונו, ולאמת אללו אמונת השם ע"י מופתים עיונים וראיות שכליות:

(ג) **ועפ"ז** יש ליתן טעם על מה שזוהה התוה"ק שזני גרשון ישאלו את מוכסה התחש שעל המשכן, דהנה (שנת כ"ח) אמרו נגמ' תחש קרן אחת הי' לו במלכו מלמד שטהור הוא, ונראה שזה רומז שמי שאין לו בראשו רק אמונה לנד בלי שום חקירה שזה נקרא שאין לו רק קרן אחת אז מלמד שטהור הוא, כי הדרך הזה הוא נטוח שלא יאדע לו שום מכשול באמונת הבורא ית"ש כי לו לא יהי' שום ספיקות רק אמונה פשוטה ע"י נחי' אליעזר, משא"כ ע"י חקירה שכלית שאין הדרך נטוח כ"כ :

ושמעתי שגם נחמ"ס פי' כן ולכן אמרו התוה"ק שזני גרשון לריכין לישא את התחש שזה רומז שזני גרשון הם ענין הכרת השי"ת ע"י חקירה ועיון לכן נלך להם מקודם ענין תחש שרומז על